Rapportage

Digipanelonderzoek

Meedenken over de ambities van de gemeente Arnhem

Opdrachtgever:	Paul Smeulders, wethouder
Opdrachtnemer:	Joost Fledderus, Wilco Liebrand, Renée van Os, Afdeling Informatie (Onderzoek en Statistiek)
Zaaknummer:	144313
Datum:	21-3-2023

Inhoudsopgave

Samenvatting 2
1 Inleiding 3
2 Sterke kanten van Arnhem 4
3 Belangrijke beleidsthema's 6
4 Adviezen aan het college 10
4.1 Inhoudelijke adviezen 10
4.2 Algemene adviezen 13
5 Adviezen over het spreiden van woningen en opvang kwetsbare inwoners 15
5.1 Spreiding woningen 15
5.2 Spreiding opvang kwetsbare inwoners 16
5.3 Adviezen 18

Samenvatting

- **1.161 Digipanelleden** hebben in de periode van 8 februari tot en met 24 februari 2023 meegedacht over de ambities van de gemeente Arnhem.
- **Groen, parken en ligging** zijn volgens de Digipanelleden de sterkste kanten van Arnhem.
- **Onderwijs, leefbaarheid en milieu en klimaat** zijn volgens de Digipanelleden de belangrijkste thema's om de komende jaren in te **investeren.** Ook veiligheid, armoede en gezondheid vinden Digipanelleden belangrijke thema's.
- **1 miljoen euro** investeren Digipanelleden het liefste **in het verbeteren van de leefbaarheid.**
- Als er **bezuinigd** moet worden**,** dan kiezen Digipanelleden het vaakst voor **kunst en cultuur.**
- **55% van de Digipanelleden** is het eens met de stelling dat in **elke Arnhemse wijk de aantallen betaalbare en dure woningen meer in evenwicht moet zijn.**
- **56% van de Digipanelleden vindt het spreiden van kwetsbare inwoners over de stad goed,** ook als dat betekent dat er meer opvang in hun eigen wijk plaatsvindt.
- De Digipanelleden hebben **veel adviezen** meegeven aan het college:
    - Bijna 900 adviezen over thema's die de leden zelf belangrijk vinden.
    - Ruim 700 adviezen over de spreiding van betaalbare en dure woningen en de opvang van kwetsbare inwoners.
- **Al deze adviezen zijn in de bijlage bij dit rapport te lezen.**

1 Inleiding

Ieder jaar maakt de gemeente Arnhem een ‘Perspectiefnota’. Deze nota beschrijft belangrijke ontwikkelingen in de stad en welke invloed deze hebben op de ambities van de gemeente. Dit jaar hebben we de leden van het Digipanel gevraagd om mee te denken over die ambities. Deze rapportage beschrijft de resultaten van dit onderzoek.

Doel en vragen
Het doel van het onderzoek was om adviezen op te halen voor de gemeente, en dan specifiek voor het college. De volgende vragen zijn gesteld:

- Wat zijn volgens u de twee sterkste kenmerken van Arnhem?
- Stel, u heeft 1 miljoen euro te besteden om van Arnhem een betere stad te maken. Waar zou u dit geld aan uitgeven?
- Stel, de gemeente moet 1 miljoen euro bezuinigen. Waar zou u dit geld op besparen?
- Hieronder staan een aantal thema's in willekeurige volgorde. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze thema's vindt voor Arnhem om de komende jaren extra in te investeren? [thema’s: armoede, veiligheid, werkgelegenheid, gezondheid, onderwijs, milieu en klimaat, inclusieve samenleving, kunst en cultuur, woningbouw, leefbaarheid]
- Welk advies wilt u het college geven over de aanpak van de thema’s die u belangrijk vindt?

Daarnaast zijn vragen gesteld over de volgende twee onderwerpen:

- de spreiding van woningen voor inwoners met verschillende inkomens over de verschillende Arnhemse wijken;
- de verdeling van opvanglocaties voor kwetsbare inwoners over de verschillende Arnhemse wijken (zoals opvang voor daklozen, ex-gedetineerden, vluchtelingen en inwoners met een psychiatrische aandoening).

Meer dan duizend respondenten
In de periode 8 februari tot en met 24 februari 2023 is het Digipanel via e-mail uitgenodigd het onderzoek. Het Digipanel bestaat uit 3.891 leden. 1.161 Digipanelleden hebben de vragenlijst ingevuld, een respons van 29,8%. Alhoewel het Digipanel niet volledig representatief is voor de gemeente Arnhem, geven de resultaten van het onderzoek wel een goed beeld van wat er leeft in de stad, en wat belangrijke aandachtspunten zijn in relatie tot de Perspectiefnota. We hebben deze groep ‘kritische meedenkers’ bedankt voor hun bijdrage. Zij krijgen de gelegenheid hun advies toe te lichten tijdens de ‘Inspiratiemarkt’ die op 10 mei 2023 plaatsvindt.

Alle adviezen van Digipanelleden zijn te bekijken
Dit rapport geeft een samenvatting van de antwoorden van de Digipanelleden. Voor de antwoorden op de open vragen hebben we ons in de eerste plaats laten leiden door de meest genoemde thema’s. Andere, opvallende antwoorden hebben we ook een plek proberen te geven. We vinden echter elk gegeven antwoord waardevol. Daarom zijn alle antwoorden ook in een bijlage onder elkaar gezet.

2 Sterke kanten van Arnhem

Groen en ligging sterkste kanten van Arnhem volgens het Digipanel
Groen, parken en ligging. Deze sterke punten van Arnhem noemen Digipanelleden het meest. Als we de sterke kanten die genoemd worden in thema's categoriseren, springen er drie thema's uit: leefomgeving, kunst en cultuur, en bereikbaarheid.

- *Leefomgeving*

Binnen het thema leefomgeving noemt veruit de grootste groep Digipanelleden kenmerken die gaan over groen in en rondom de stad. Verschillende 'groene' kenmerken komen aan bod: parken (zoals park Sonsbeek), natuurgebieden (zoals de Veluwe en de Betuwe), de omliggende bossen, het heuvelachtige landschap en de rivieren (zoals de Rijn).

Naast groen wordt ook de aanwezigheid van voldoende voorzieningen vaak genoemd. Specifiek noemen Digipanelleden het compacte gevoel door een gezellige binnenstad die dorps aanvoelt.

- *Kunst en cultuur*

Binnen het thema kunst en cultuur noemen Digipanelleden een grote variatie aan culturele kenmerken van Arnhem. Digipanelleden beschrijven de algemenere kenmerken zoals de historie, de kunst en de mode in Arnhem. Het overige deel noemt specifiekere culturele instellingen: van Burgers Zoo, Vitesse en het Openlucht Museum tot de herdenkingen rondom de Tweede Wereldoorlog (Airborne) en de John Frostbrug als icoon.

- *Bereikbaarheid*

Tot slot wordt binnen het thema bereikbaarheid de (centrale) ligging het meest genoemd als een van de belangrijkste kenmerken van Arnhem. De trolleybussen staan op de tweede plek en daarna volgen goede bereikbaarheid en goede verbindingen via het openbaar vervoer.

De wordcloud op de volgende pagina vat de door het Digipanel gegeven antwoorden op de vraag 'wat zijn volgens u de twee belangrijkste kenmerken van Arnhem?' visueel samen.

Figuur 1. Wat zijn volgens u de twee belangrijkste kenmerken van Arnhem? n=1.084, in totaal 2.038 antwoorden

3 Belangrijke beleidsthema's

Onderwijs, leefbaarheid en milieu en klimaat het belangrijkst volgens het Digipanel
De grootste groep Digipanelleden vindt het heel belangrijk om te investeren in onderwijs (38%). Kort daarop volgen de thema's leefbaarheid (37%), milieu en klimaat (36%) en veiligheid (35%). Over het thema leefbaarheid is de meeste overeenstemming: negen op de tien Digipanelleden vindt dit thema belangrijk of heel belangrijk. Het minst vaak noemen Digipanelleden de thema's kunst en cultuur (13%) en inclusieve samenleving (13%) als (heel) belangrijk om in te investeren. Zie figuur 2 en bijbehorende tabel 1.[1]

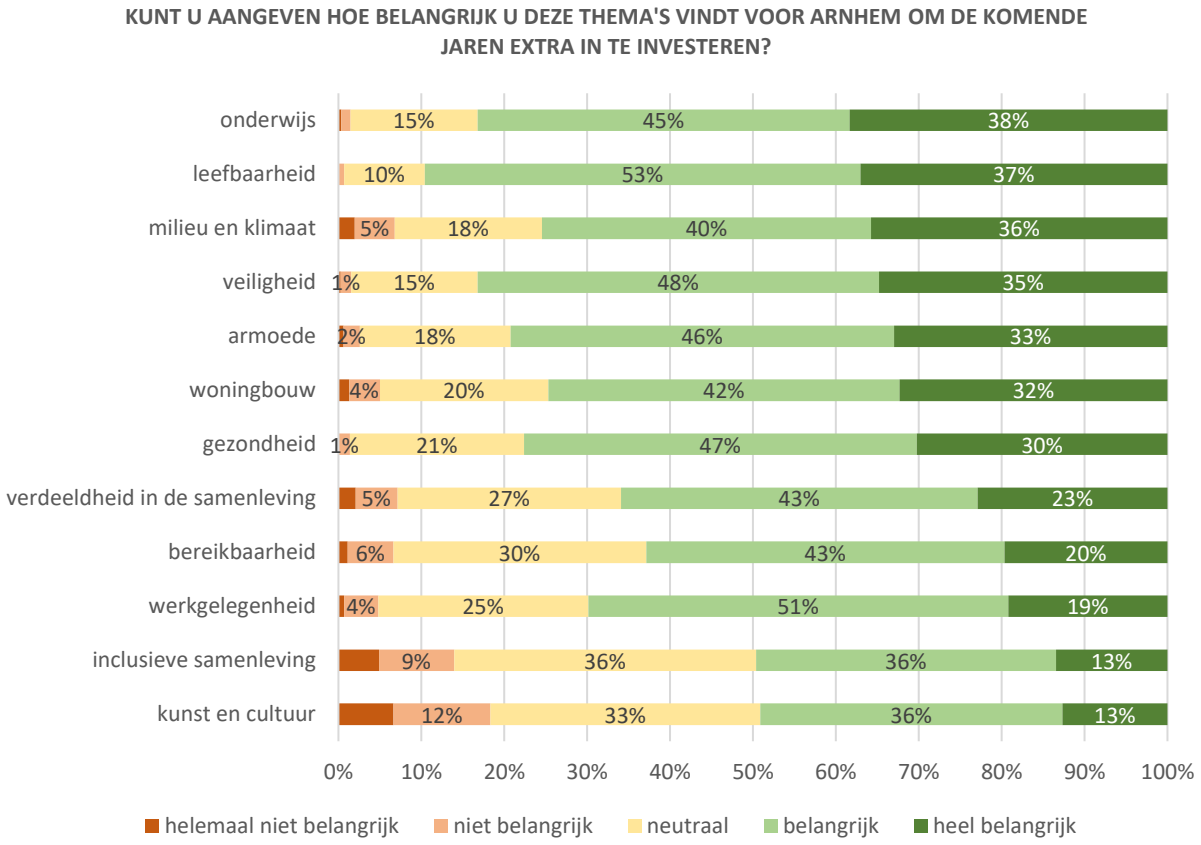

Figuur 2. De belangrijkste thema's om de komende jaren in te investeren volgens Digipanelleden (n=1.161)

[1] De tabel is toegevoegd zodat screenreaders die gebruikt worden door blinden en slechtzienden de resultaten goed kunnen lezen.

Tabel 1. De belangrijkste thema's om de komende jaren in te investeren volgens Digipanelleden (n=1.161)

	helemaal niet belangrijk	niet belangrijk	neutraal	belangrijk	heel belangrijk
kunst en cultuur	7%	12%	33%	36%	13%
inclusieve samenleving	5%	9%	36%	36%	13%
werkgelegenheid	1%	4%	25%	51%	19%
bereikbaarheid	1%	6%	30%	43%	20%
verdeeldheid in de samenleving	2%	5%	27%	43%	23%
gezondheid	0%	1%	21%	47%	30%
woningbouw	1%	4%	20%	42%	32%
armoede	1%	2%	18%	46%	33%
veiligheid	0%	1%	15%	48%	35%
milieu en klimaat	2%	5%	18%	40%	36%
leefbaarheid	0%	1%	10%	53%	37%
onderwijs	0%	1%	15%	45%	38%

Digipanelleden besteden 1 miljoen euro het liefst aan verbeteren van de leefbaarheid
'Stel, u heeft 1 miljoen euro te besteden om van Arnhem een betere stad te maken. Waar zou u dit geld aan uitgeven?' Als antwoord op deze vraag geven de meeste Digipanelleden aan om dit bedrag uit te geven aan de leefbaarheid van Arnhem. Een deel richt zich op groen. Een ander deel focust op het verbeteren van bepaalde wijken.

"Verbeteren van de leefbaarheid in (achterstand)wijken. Leer van het verleden en zie wat bijvoorbeeld een financiële injectie betekend heeft voor een wijk als Klarendal. Van een achterstandswijk tot een hippe woonomgeving voor zowel nieuwe als de oorspronkelijke bewoners."

Verder zou een groot deel van de Digipanelleden een miljoen uitgeven aan het bestrijden van armoede in de stad. Een deel legt de focus op betaalbare woningen en gezondheidzorg. Een ander deel vindt vooral kansengelijkheid belangrijk.

"Armoede bestrijden door wellicht een werkgroep met een goede doorsnede van de samenleving hierover met elkaar in gesprek te laten gaan en als een soort denktank te laten fungeren. En daar geld aan te besteden, wellicht samenwerking met Collectief Kapitaal[2]."

Andere Digipanelleden zetten een miljoen euro liever in om de klimaatdoelstellingen te halen. Ook zien een aantal leden kansen om uitgaven aan klimaat en duurzaamheid te combineren met andere thema's die tegelijkertijd aangepakt kunnen worden, zoals leefbaarheid en armoede.

[2] Zie Collectief Kapitaal.

“Ik zou alles uitgeven aan klimaat en duurzaamheid, maar wel op zo’n manier dat andere problemen mee opgelost worden (wijken vergroenen met eetbare planten waardoor iedereen beschikking heeft over gezond eten, huizen isoleren van bewoners die dit niet kunnen betalen, leefbaarheid wordt sowieso beter met vergroening, meer sociale cohesie in buurtmoestuinen, etc.).”

Weer een ander deel van de Digipanelleden willen het geldbedrag uitgeven aan woningbouw. Digipanelleden vinden betaalbare woningen en een goede doorstroom belangrijk.

“Betaalbare woningen voor eenpersoonshuishoudens, zodat grotere huizen vrij kunnen komen voor gezinnen.”

Als het moet, geven Digipanelleden de voorkeur aan bezuinigen op kunst en cultuur
Digipanelleden noemen kunst en cultuur relatief vaak als een mogelijke kans om te bezuinigen. Veel Digipanelleden geven in hun antwoord hierbij wel aan dat ze dit een vervelende bezuiniging vinden.

“Kunst en cultuur is belangrijk, maar er is al veel geld aan uitgegeven. In de huidige situatie van armoede voor veel bewoners mag het denk ik wat soberder, bijvoorbeeld verbouwing theater. Dat moet gebeuren maar na een nieuw Musis en Focus is een sobere en bescheiden verbouwing gepast.”

Verder noemt een groot deel van de Digipanelleden het thema klimaat en duurzaamheid om op te bezuinigen als het moet. Hoewel dit ook een thema is waarin veel Digipanelleden juist graag extra uitgaven naar toe zien gaan, vindt een andere groep dat de uitgaven van Arnhem een druppel op de gloeiende plaat zijn.

“Met kritisch kijken naar alles wat onder de noemer klimaat valt en vervolgens terughoudend zijn met geld daarvoor. Het lijkt een wedstrijd te worden van het beste jongetje van de klas! Als gemeente zelf zou ik zelf soberheid aanwenden in bijvoorbeeld recepties, vergoedingen, subsidies en alle representatieve zaken.”

Ook zien sommige Digipanelleden kansen om te bezuinigen op allerlei soorten subsidies. Deze subsidies raken meerdere beleidsthema’s en de Digipanelleden willen hier via twee manieren op bezuinigen. De eerste manier die genoemd wordt is het helemaal schrappen van bepaalde subsidies. Digipanelleden noemen bijvoorbeeld subsidies voor bedrijven, culturele instellingen en duurzaamheidssubsidies. Panelleden geven bijvoorbeeld aan dat bedrijven die subsidies niet nodig hebben om financieel gezond te blijven, of noemen dat bedrijven geen subsidies zouden moeten krijgen als ze niet aan de klimaateisen voldoen.

“Ik zou bezuinigen op het geven van subsidies aan individuen en instellingen die voldoende draagkracht hebben om zelf te investeren. Dus geen algemene subsidies verstrekken, maar alleen met een duidelijke doelgroep voor ogen.”

“Stoppen met subsidies voor bedrijven en projecten met fossiele energie: meer hergebruik, minder vernieuwing (bijvoorbeeld voor woningenproject Kronenburg). Hogere belastingen voor vervuilende bedrijven & getrapte belastingen naar inkomen.”

Ten slotte zouden sommige Digipanelleden willen bezuinigen op ambtenaren. Ze zouden graag minder bureaucreatie zien, waardoor het ambtenarenapparaat kleiner kan worden in hun ogen. Ze zien mogelijkheden door bepaalde controles of administratieve handelingen af te schaffen.

“Verder zou ik bezuinigen op het ambtenarenapparaat door controle op bijvoorbeeld werklozen af te schaffen en überhaupt door uit te gaan van het goede van de mens en niet van het slechte.”

4 Adviezen aan het college

Aan de Digipanelleden is gevraagd welk advies ze het college willen geven over de aanpak van de thema's die ze belangrijk vinden. Bijna 900 Digipanelleden hebben een advies opgeschreven. De adviezen zijn opgedeeld in inhoudelijke adviezen die betrekking hebben op specifieke beleidsthema's en adviezen die meer algemeen van aard zijn – bijvoorbeeld omdat het gaat over het betrekken van inwoners en de politiek-bestuurlijke cultuur in Arnhem.

4.1 Inhoudelijke adviezen

Inhoudelijke adviezen gaan vooral over leefbaarheid, woningbouw en armoede
Als eerste stap in de analyse hebben we de inhoudelijke adviezen van Digipanelleden gegroepeerd per thema's (waar gaat het advies inhoudelijk over?). Het gaat om een ruwe indeling – veel adviezen hebben een overlap. Figuur 3 moet daarom alleen als indicatie worden beschouwd. Hieronder worden de drie meest genoemde thema's waarop Digipanelleden advies hebben gegeven uitgelicht. Het totaaloverzicht van adviezen is te vinden in de open antwoorden bijlage van dit rapport.

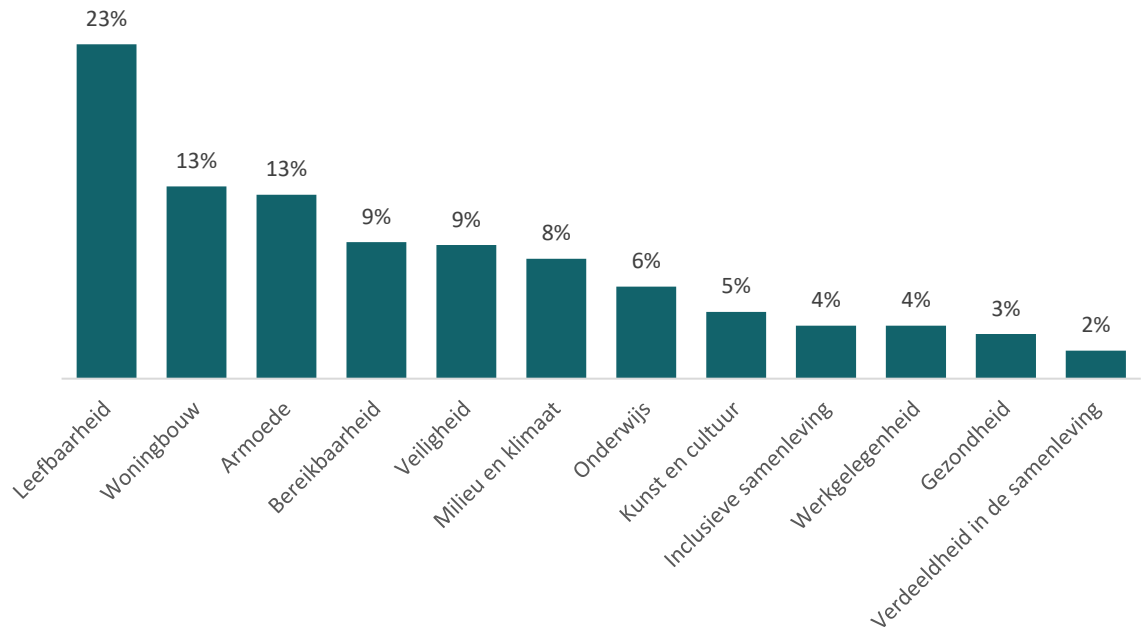

Figuur 3. Adviezen aan het college onderverdeeld naar thema's – sommige antwoorden zijn onderverdeeld in meerdere thema's, waardoor het totaal meer dan 100% is (n=877)

- *Leefbaarheid*

De meeste Digipanelleden (23%) geven advies over onderwerpen binnen het thema leefbaarheid. Digipanelleden leggen de grootste nadruk op groen. Digipanelleden adviseren met name om te (blijven) focussen op meer groen en ervoor te zorgen dat dit altijd bovenaan de agenda staat.

"Ga door met vergroenen: verharding eruit, groen erin. Dicht gaten in de lanen. De Singels worden eindelijk weer mooi!"

“Breng nog meer groen de stad in: sedumdaken, tegels vervangen voor groen.”

Enkele respondenten geven een tegenovergesteld advies en vinden dat groen niet altijd de focus moet hebben.

“Zet groen niet altijd helemaal bovenaan, maar maak echt integrale plannen.”

Digipanelleden adviseren ook over de samenhang tussen leefbaarheid en de andere thema’s. Digipanelleden geven aan dat leefbaarheid afhankelijk is van onderwerpen zoals woningbouw, armoede, onderwijs, veiligheid en bereikbaarheid.

“Focus op de menselijke en gemeentelijk schaal. Pak de tastbare dingen aan die de stad leefbaar maken, zoals betaalbare woningen, goed onderwijs, aantrekkelijke cultuur, een mooi straatbeeld en parken.”

“Wanneer we thema’s als duurzaamheid, cultuur, onderwijs en leefklimaat aanpakken wordt de stad vanzelf wat veiliger. Zorg voor kleine voedselbossen in parken en openbaar groen, zodat het openbaar groen ook bruikbaar wordt voor de burger, en de inwoners er zelf beter voor zullen zorgen.”

Digipanelleden geven ook adviezen over bepaalde wijken. Deze adviezen zijn voornamelijk gericht op het verbeteren van achterstandswijken of een wijkgerichte aanpak in samenspraak met de inwoners opzetten.

“Per wijk in Arnhem bezien wat en waar van toepassing is en dan met een wijkinitiatief actie ondernemen.”

“Het is opmerkelijk dat ik veel lees over tegelwippen en vergroening van de binnenstad, maar in de nieuwe buurten in Schuyfgraaf worden niet of nauwlijks bomen gepland en in de tuinen verschijnen alleen maar meer tegels en kunstgras.”

- *Woningbouw*

Als het gaat om woningbouw adviseren Digipanelleden om in te zetten op meer woningbouw, een goede doorstroom, betaalbare woningen en een integrale aanpak.

“Betaalbare woningbouw heeft mijns inziens prioriteit. Door woningbouw voor 1- en 2-persoonshuishoudens gericht op ouderen, komen er grotere woningen vrij. Hierdoor ontstaat in oudere wijken, verjonging van de bewoners, waardoor ook bestaande scholen hun leerlingenaantal zullen zien stijgen.”

“Bouw comfortabele seniorenwoningen in veilige buurt zodat het voor oudere aantrekkelijk wordt om een groot huis hiervoor in te ruilen.”

Ook geven Digipanelleden adviezen over de mate waarin hoogbouw moet worden ingezet. Een deel van de Digipanelleden adviseert om grootstedelijk te denken en meer hoogbouw te realiseren.

"Ik vind dat Arnhem veel grootstedelijker moet denken. Neem een voorbeeld aan Berlijn. Zorg voor veel meer "echte" architectonische hoogbouw, bijvoorbeeld op het ENKA terrein, bij de Westervoortsedijk of op de Kleefse Waard. Combineer dit met creatieve hotspots en zorg dat toeristen/dagjesmensen zich over de hele stad verspreiden."

"Echte hoogbouw met name in nieuw ontwikkelde stadswijken zoals Spoorzone, Rijnwijk, station Zuid."

Een ander deel van de Digipanelleden adviseert juist om niet te focussen op hoogbouw.

"Aanvaard dat Arnhem een provinciestad is, gekenmerkt door laagbouw. Maak er geen Manhattan van, dat lukt toch niet."

"Woningbouw vind ik belangrijk om in te investeren als het gaat om duurzaam bouwen van kleine huizen in bestaand gebied. Dus niet in groene gebieden en geen kasten van huizen, dat kan gewoon niet meer in deze tijd vind ik."

- *Armoede*

Digipanelleden adviseren om armoede te bestrijden door middel van een integrale aanpak. Zij geven aan: "Het begint bij investeren in onderwijs en betaalbare woningen." Digipanelleden geven aan dat dit niet alleen respectvol is, maar ook lagere zorgkosten tot gevolg heeft. Verder kan armoede bestrijden er ook toe leiden dat de tweedeling in de samenleving kleiner wordt, zo geven zij aan:

"Armoede en gezondheid hangen direct met elkaar samen. Investeer in goede praktische hulpverlening bij schulden. Bied arme gezinnen met kinderen extra financiële steun. Investeer in een gezonde jeugd, maak ze financieel wijs. Ondersteun ouders bij het opvoeden voordat er problemen zijn, dat betekent preventie en normaliseren. Maak de ouders van nu sterk door laagdrempelige (online) voorlichting, en een plek en community waar ze met hun vragen terecht kunnen."

"Mensen uit de armoede helpen geeft hun eigenwaarde en zelfbeschikking terug en werkt door op allerlei andere thema's zoals gezondheid, leefbaarheid en verdeeldheid"

Digipanelleden uiten ook nieuwe ideeën om armoede te bestrijden. Zo zou er extra ondersteuning via bijvoorbeeld ruimhartige schuldhulpverlening ingezet kunnen worden of

kunnen dagelijkse uitgaven goedkoper gemaakt worden zoals het openbaar vervoer gratis maken voor lage inkomens.

"Ook openbaar vervoer is belangrijk, en wordt alsmaar duurder: start een proef om mensen met een laag inkomen gratis in de bus te laten rijden."

"Werk aan de verborgen armoede zowel met ondersteuning voor opleidingen (zodat men meer kans maakt op de arbeidsmarkt) als met een ruimhartige schuldhulp. Geef mensen echte oplossingen en begeleiding. Dat vergroot de kans dat ze er uit komen. En in het kielzog zal gezondheid en sociale veiligheid ook verbeteren. (hoop ik)."

4.2 Algemene adviezen

Algemene adviezen: pak problemen aan, betrek inwoners en toon bestuurlijke daadkracht

De algemene adviezen bestaan vooral uit oproepen tot actie, adviezen om inwoners meer te betrekken, of opmerkingen over de bestuurlijke insteek of de visie van het huidige college.

- *Actiekreten*

Verschillende Digipanelleden roepen in korte kreten op tot actie. Deze adviezen gaan vaak gepaard met een dringende of kritische ondertoon.

"Betere plannen, problemen aanpakken met goede oplossingen. Geen pappen en nathouden."

Het overige deel wil het college met hun advies vooral een hart onder de riem steken, en adviseert hen om de huidige koers vast te houden.

"Ga verder met de al ingeslagen weg."

- *Inwoners betrekken*

Digipanelleden adviseren het college om (meer) te luisteren naar inwoners en om (meer) met hen in gesprek te gaan. Digipanelleden vinden dat inwoners betrekken ervoor zorgt dat nieuw beleid beter aansluit op de wensen van de burgers.

"Werk samen met groepen uit de bevolking om mee te helpen aan de veranderingen. Zo maak je het echt een thema voor de burgers en heb je directe feedback. Wees open en duidelijk wat er gedaan wordt. Transparante overheid is een must."

"Ik ben leerkracht en heb dagelijks te maken met de aankomende pubers. Graag eens echt gaan praten en luisteren naar leerkrachten, zij kunnen u heel goed vertellen wat nu echt belangrijk is!!!"

- *Bestuurlijke insteek*

Een deel van de Digipanelleden maakt opmerkingen over de bestuurlijke insteek van het huidige college. Digipanelleden adviseren het college om duidelijke kaders te stellen en de impact op de lange termijn mee te nemen bij het opstellen van nieuw beleid. Ook worden er adviezen gegeven over de stijl van besturen.

"Durf impopulaire maatregelen te nemen t.b.v. verbeteren samenleving. Bijv. bezuinigen op cultuur om armoede te bestrijden of bereikbaarheid minder te maken om vergroening mogelijk te maken."

Ook adviseert een enkeling over hoe het college eventueel gedrag van inwoners kan veranderen:

"Zorg voor een positieve prikkel om gedrag van inwoners te veranderen. Geef bijvoorbeeld docenten, politie, verpleegkundigen gratis gas en electra."

5 Adviezen over het spreiden van woningen en opvang kwetsbare inwoners

Aan Digipanelleden is ook advies gevraagd over twee specifieke vragen. Deze gaan over de spreiding van woningen voor verschillende inkomensgroepen en over de spreiding van voorzieningen voor kwetsbare inwoners. Het gaat dan bijvoorbeeld om buurthuizen, opvang van kwetsbare inwoners zoals daklozen, ex-gedetineerden, vluchtelingen en inwoners met een psychiatrische aandoening.

5.1 Spreiding woningen

Eerst is gevraagd naar de huidige samenstelling van de wijk waar Digipanelleden wonen (zie Figuur 4, Tabel 2). Eén derde van de Digipanelleden geeft aan in een wijk met duurdere woningen te wonen. Hier staat tegenover dat een kwart van de Digipanelleden aangeeft in een wijk met betaalbare woningen te wonen. Het overige deel (36%) geeft aan in een wijk met ongeveer evenveel betaalbare als dure woningen te wonen.

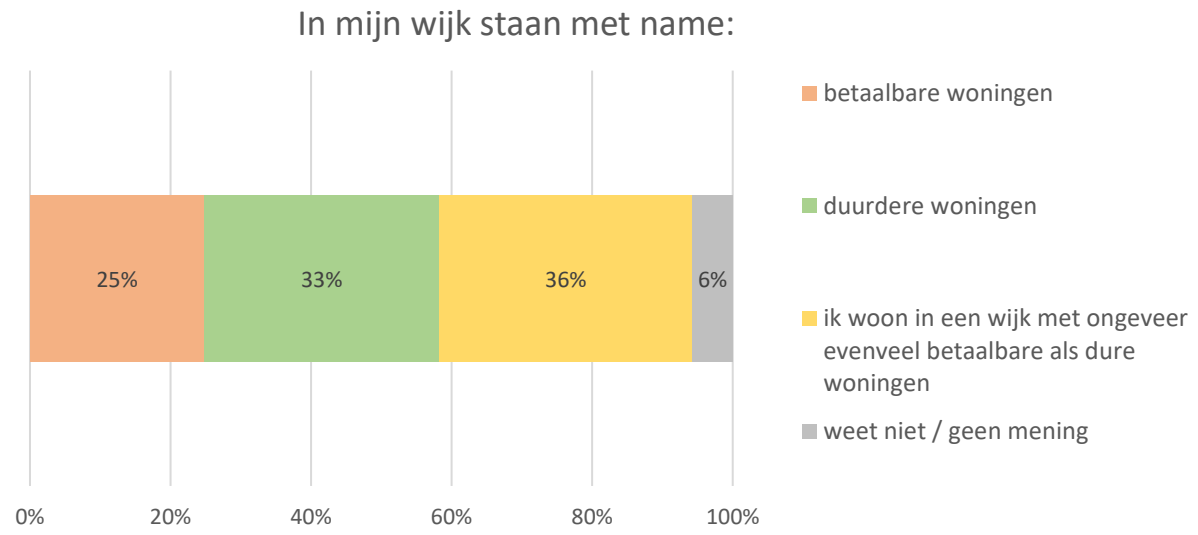

Figuur 4. De samenstelling van woningen in de eigen wijk volgens Digipanelleden (n=1.161)

Tabel 2. De samenstelling van woningen in de eigen wijk volgens Digipanelleden (n=1.161)

	Aantal	Percentage
betaalbare woningen	288	25%
duurdere woningen	388	33%
ik woon in een wijk met ongeveer evenveel betaalbare als dure woningen	419	36%
weet niet / geen mening	66	6%

55% van de Digipanelleden is het eens met de stelling dat in elke Arnhemse wijk de aantallen betaalbare en dure woningen meer in evenwicht moeten zijn (Figuur 5, Tabel 3). Digipanelleden zijn het hier vaker mee eens als ze vinden dat ze in een wijk wonen met meer betaalbare woningen of evenveel betaalbare als duurdere woningen (61% / 57,8%). Van de

Digipanelleden die vinden dat ze in een wijk met meer duurdere woningen wonen, is het 47% eens met deze stelling.

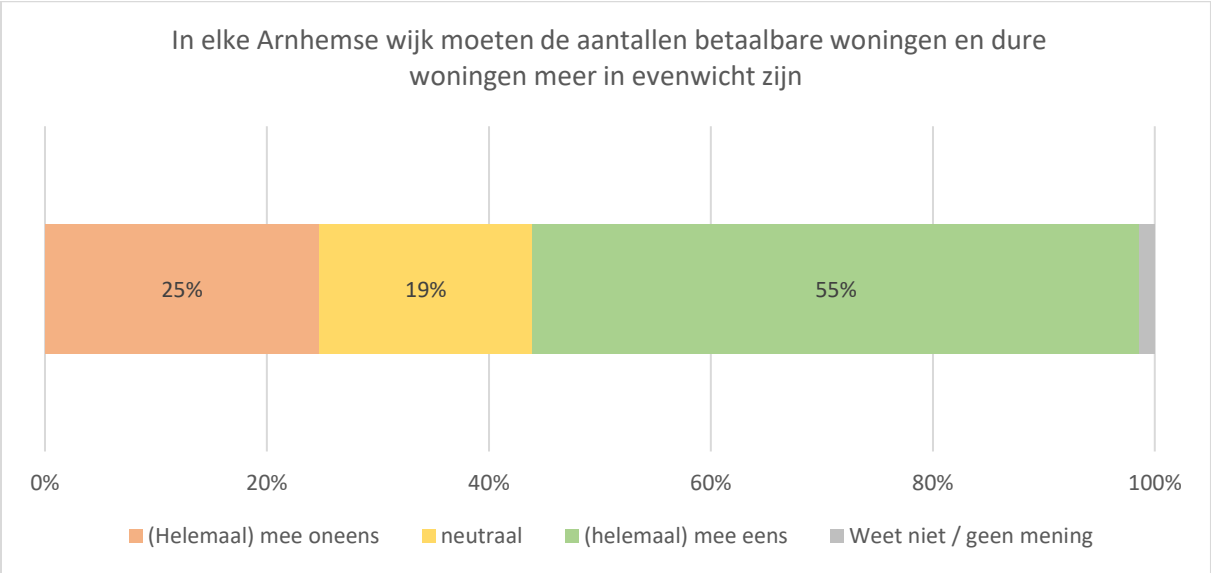

Figuur 5. De mening van Digipanelleden over de spreiding van het aantal betaalbare woningen en dure woningen in alle wijken (n=1.161).

Tabel 3. De mening van Digipanelleden over de spreiding van het aantal betaalbare woningen en dure woningen in alle wijken (n=1.161).

	(helemaal) mee oneens	neutraal	(helemaal) mee eens	Weet niet / geen mening
In elke Arnhemse wijk moeten de aantallen betaalbare woningen en dure woningen meer in evenwicht zijn	25%	19%	55%	1%

5.2 Spreiding opvang kwetsbare inwoners

Zoals gezegd is aan Digipanelleden gevraagd hoe zij de opvang voor kwetsbare inwoners in hun wijk ervaren in vergelijking met andere wijken. Er zijn twee stellingen voorgelegd:

- *"In mijn wijk is er meer opvang van kwetsbare inwoners dan in andere wijken."*
- *"Het spreiden van de opvang van kwetsbare inwoners over de stad is goed, ook als dat betekent dat er meer opvang in mijn eigen wijk plaatsvindt."*

Uit de antwoorden op de eerste stelling blijkt dat de grootste groep respondenten (29%) het idee heeft dat er minder opvang voor kwetsbare inwoners in hun eigen wijk is in vergelijking met andere wijken (Figuur 6, Tabel 4). Hier tegenover staan respondenten (17%) die het idee hebben dat er meer opvang voor kwetsbare inwoners is in hun wijk dan in andere wijken.

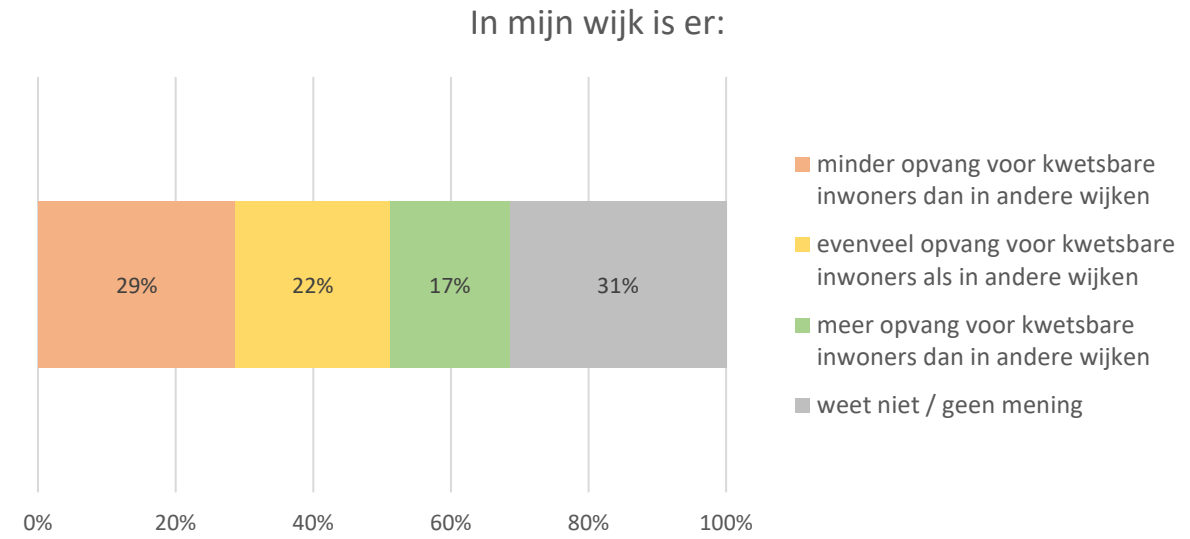

Figuur 6. De mate van opvang kwetsbare inwoners in de eigen wijk volgens Digipanelleden (n=1.161)

Tabel 4. De mate van opvang kwetsbare inwoners in de eigen wijk volgens Digipanelleden (n=1.161)

	Aantal	Percentage
minder opvang voor kwetsbare inwoners dan in andere wijken	334	29%
evenveel opvang voor kwetsbare inwoners als in andere wijken	260	22%
meer opvang voor kwetsbare inwoners dan in andere wijken	202	17%
weet niet / geen mening	365	31%

De meerderheid van de Digipanelleden (56%) staat positief tegenover het spreiden van de opvang van kwetsbare inwoners over de stad. 20% is negatief. Het maakt hierbij niet uit of Digipanelleden vinden dat ze in een wijk wonen waar al meer of juist minder opvang van kwetsbare inwoners is: voor beide groepen geldt dat 56% positief tegenover het spreiden van opvang van kwetsbare inwoners over de stad is.

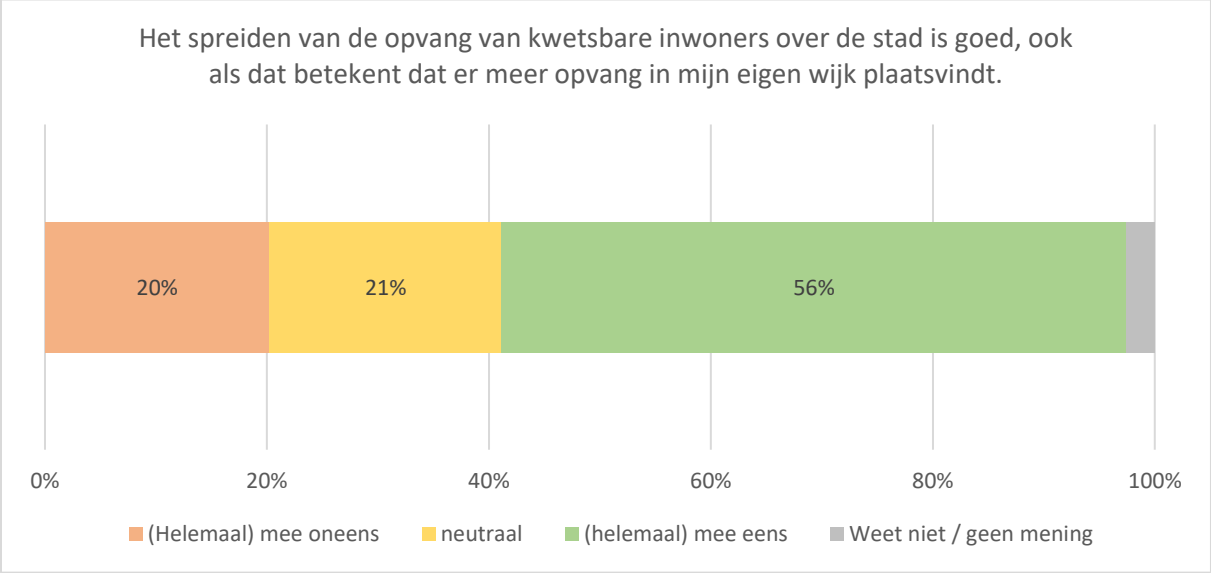

Figuur 7. De mening van Digipanelleden over de spreiding van opvang kwetsbare inwoners in de stad (n=1.161).

Tabel 5. De mening van Digipanelleden over de spreiding van opvang kwetsbare inwoners in de stad (n=1.161).

	(helemaal) mee oneens	neutraal	(helemaal) mee eens	Weet niet / geen mening
Het spreiden van de opvang van kwetsbare inwoners over de stad is goed, ook als dat betekent dat er meer opvang in mijn eigen wijk plaatsvindt.	20%	21%	56%	3%

5.3 Adviezen

Aansluitend op de voorgaande vragen is Digipanelleden gevraagd om advies te geven voor de opvang van kwetsbare inwoners en de spreiding van betaalbare en dure woningen over de stad.

- *Kwetsbare inwoners*

Om kwetsbare inwoners goed op te vangen adviseren Digipanelleden om een goed afgebakend plan te hebben om dit te realiseren. Er moet ingezet worden op gerichte plaatsing van de inwoners en dit moet worden gedaan in samenspraak met omwonenden.

"Biedt meer opvang in sterke (duurdere) wijken. Maak een goed gemotiveerd en duidelijk verdeelplan (met de nodige flexibiliteit) over de spreiding, biedt inspraak en leg het vast zodat iedereen weet waar hij/zij aan toe is."

Een ander deel van de Digipanelleden benoemt dat spreiding van kwetsbare inwoners kan helpen meer oog voor elkaar te hebben:

"Belangrijk dat we weer wat meer door elkaar leven en daarom ook oog voor elkaar hebben/met elkaars situatie in aanraking komen. Polarisatie ontstaat als je in een wijk woont met alleen meer hele dure koopwoningen en de ander in een wijk met sociale huur. Dan ontstaan gescheiden werelden die elkaar niet meer kunnen vinden."

Digipanelleden adviseren dat goede begeleiding belangrijk is bij het spreiden van kwetsbare inwoners.

"Ik denk dat begeleiding van deze mensen belangrijk is. Als je ze zonder dit in een willekeurige wijk neerzet gaat het zeker fout. Respect moet van beide kanten komen."

Er zijn ook Digipanelleden die aangeven huiverig te zijn om kwetsbare inwoners meer te spreiden over de wijken. Het kan volgens hen leiden tot bepaalde mate van overlast of verloedering.

"Een relatieve kleine groep sociaal zwakkeren in een villawijk of andersom werkt niet. De sociale verschillen moeten niet te groot zijn om door de meerderheid geaccepteerd te worden. Spreiding is heel belangrijk, maar er moet ergens een evenwicht zijn."

- *Betaalbare/duurdere woningen*

Een deel van de Digipanelleden adviseert om flink in te zetten op de spreiding van betaalbare en dure woningen in de stad. Dit kan gedaan worden door betaalbare woningen niet te verbouwen naar onbetaalbare woningen of in te zetten op de bouw van sociale huurwoningen. Ook worden er oplossingen voorgesteld zoals inzetten op flexwoningen:

"Maak (ambtelijke) ruimte met buurgemeentes voor flexwoningen zodat deze geplaatst kunnen worden rond Arnhem. Flexwoningen zouden betaalbaar en te huur moeten zijn, voor alle leeftijden, met een goede juridische basis."

Een ander deel van de Digipanelleden zet vraagtekens bij het überhaupt kunnen realiseren van betaalbare woningen als gemeente.

"De verhouding betaalbare/dure woningen hangt sterk samen met de plek: in een groene omgeving zijn woningen daardoor automatisch duurder. Het streven naar een balans tussen betaalbaar/duur moet hierom geen doel op zich zijn. Door per wijk/buurt te kijken wat een reële verhouding is ontstaan de meest natuurlijke en logische oplossingen."